

Deen procedure. Doch men hoede zich voor verwarring. Overeenkomsten, ook arbeidsovereenkomsten tusschen den directeur eener vennootschap en die vennootschap, moeten te goeder trouw worden ten uitvoer gelegd; maar is het in strijd met de goede trouw indien de directeur, aan wien uitdrukkelijk décharge is verleend — en dit was in de procedure *Perlak-Deen*, dank zij artikel 18 der statuten van de Perlak Petroleum Maatschappij toch eigenlijk ook het geval — zich daarop tegenover die vennootschap beroept?

In het algemeen is dat zeker niet het geval; maar onze meening brengt de goede trouw eerder mede dat een naamlooze vennootschap niet meer kan terugkomen op wat zij eenmaal heeft goedgekeurd.

Doeh de vraag is: hoever strekt de werking der décharge, wat omvat de décharge, wat is goedgekeurd?

Dat is het punt in kwestie.

De woorden alléén van het besluit van de Algemeene Vergadering of van de statuten beslissen dat niet en kunnen dat niet beslissen.

„Hoe algemeen ook de bewoordingen zijn, waarin een overeenkomst aangegaan is, omvat dezelve echter alleen die zaken waaromtrent het blijkt dat partijen voornemens waren te handelen” (artikel 1386 van het Burgerlijk Wetboek).

Deze en dergelijke bepalingen moeten de beslissing brengen. Wanneer er dan punten zijn, welke de directeur redelijker wijze aan de Algemeene Vergadering had moeten mededeelen, wilde hij van zijn aansprakelijkheid daaromtrent ontheven worden, en waarvan hem terecht verweten wordt, dat hij deze verzwegen heeft, dan is ook juist de beslissing, dat in een dergelijk geval de directeur aangesproken tot schadevergoeding, zich niet van de zaak kan afmaken door tegen de vennootschap aan te voeren:

het debat is gesloten, want gij hebt mij van mijn aansprakelijkheid ook voor deze handelingen ontslagen.

De décharge omvat deze punten niet, nu de algemeene vergadering deze niet gekend heeft, daarover niet heeft gehandeld en daarover niet heeft kunnen handelen; een werkelijke beslissing over die punten was noodig geweest, en alleen de directeur, die gedechargeerd wenschte te worden, had een beslissing kunnen uitlokken en moeten uitlokken.

En wil men er de goede trouw bijhalen, dan bestaat ook daartegen geen bezwaar; het is in strijd met de goede trouw zich te beroepen op ontslag van aansprakelijkheid voor bepaalde handelingen wanneer men die handelingen had moeten mededeelen, doch deze heeft verzwegen.

In de zaak *Perlak-Deen* had de Rechtbank reeds een soortgelijke beslissing gegeven als tweede grond, waarom zij het beroep van den Heer *Deen* op de décharge verwierp, doch de Hooge Raad zelf behoefde in zijn arrest daarover toen niet te beslissen.

De beslissing is thans echter meer uitvoerig en daardoor veel juister geformuleerd.

De eerste keer immers volstond de Rechtbank met te beslissen:

„dat de goede trouw medebrengt, dat de directeur zich op de goedkeuring der stukken, als ontslag van zijn aansprakelijkheid niet kan beroepen, nu het hier juist de punten betrof, waaromtrent de stukken geen licht geven en welke de vennootschap hem als verzwegen verweet”.

ja, zij voegde daaraan zelfs toe, tot weerlegging van het betoog van den heer *Deen*, dat de aandeelhouders de juiste toedracht uit het prospectus hadden kunnen leeren kennen:

dat het niet de vraag is, of aandeelhouders zich van elders de noodige wetenschap zouden hebben kunnen verschaffen,

doeh of de stukken, die en zooals zij zijn overgelegd, de feiten inhouden, op welker kennis zij recht hebben.

terwijl daarentegen in de tweede zaak de Hooge Raad de beslissing der Rechtbank juist achtte, nu de aandeelhouders *geen reden hadden* het handelen in strijd met de statuten te veronderstellen, en daarop *niet verdacht hadden te zijn* terwijl de gepleegde handelingen *als verzwegen mochten worden* verweten en werden verweten.

Aldus opgevat geeft de procedure inzake de Zuid-Hollandse Credietvereniging een juiste toepassing van het boven aangehaalde, door Prof. Meyers op den vijftienden accountantsdag verdedigde standpunt: de décharge geldt niet voor verzwegen punten indien de verplichting bestaat omtrent die punten mededeeling te doen.

Thans nog een enkel woord over de tweede, in den aanvang van dit artikel gestelde vraag: kan een naamlooze vennootschap vrijelijk décharge verlenen of is zij in haar bevoegdheid beperkt. Ook deze vraag is in de procedure der Zuid-Hollandse Credietvereniging onder de oogen gezien; de Rechtbank besliste dat ook al zou men moeten aannemen, dat de décharge waarop de directeur zich beriep de handelingen in strijd met de statuten verriicht zou omvatten, deze décharge dan slechts bindend zou kunnen zijn, indien deze verleend was met algemeene stemmen van *alle* aandeelhouders, hetgeen niet het geval geweest was.

Is deze beslissing juist? Het schijnt ons wel, mits men haar slechts beperkt tot het geval, waarvoor zij gegeven is.

Immers, men dient te onderscheiden.

Décharge is ontlasting van een eventuele schadeplicht, afstand van eventuele vorderingsrechten.

De vennootschap is daartoe bevoegd, zij handelt indien de statuten niet anders bepalen, bij meerderheid van stemmen. Maar wanneer het gaat over goedkeuring van handelingen en ontslag van aansprakelijkheid voor handelingen, welke in strijd met de statuten zijn verriicht, dan wordt de beslissing anders. De vennootschap is aan hare statuten gebonden; ieder aandeelhouder heeft recht op naleving dier statuten, deze kunnen binnen zekere grenzen (zie daarover ons artikel in den eersten jaargang van dit maandblad blz. 155 e.v.), gewijzigd worden; zoolang dit niet geschied is dienen zij te worden nageleefd; niet-naleving is slechts dan geoorloofd, wanneer alle aandeelhouders, ook de niet ter algemeene vergadering verschenenen, daarmede accoord gaan; de algemeene vergadering van aandeelhouders kan daarom niet bij meerderheidsbesluit andere aandeelhouders bindende besluiten tot goedkeuring van handelingen welke met de statuten in strijd waren, nemen.

WETTELIJKE BESCHERMING VAN DEN ARCHITECTEN- EN DEN ACCOUNTANTSTITEL

In het architectenberoep hoerschen soortgelijke toestanden als in het accountantsberoep; ook daar viert de beunhazerij hoogtij. Het is dan ook begrijpelijk, dat de architecten-organisatie, de Bond van Nederlandsche Architecten (B. N. A.), op middelen zint om dit euvel te bestrijden. Een commissie, bestaande uit de heeren Prof. Ir. *G. Diehl*, Prof. Ir. *M. J. Granpré Molière* en *J. C. Meischke*, werd ingesteld om een ontwerp wettelijke regeling uit te werken. Deze commissie komt in haar rapport tot de conclusie, dat wettelijke regeling van het *beroep* voorshands op onoverkomelijke bezwaren moet afstuiten en meent daarom wettelijke bescherming van den architectentitel te moeten voorstaan. Omtrent de wijze, waarop de commissie deze bescherming wenscht geregeld te zien, zegt het rapport:

Met wettelijke bescherming wordt bedoeld, dat alleen zij den

titel van architect mogen voeren, die bewijzen hebben afgelegd te voldoen aan bepaalde normen van technischen en aesthetischen aard en die daarenboven bereid zijn af te zien van welke baten ook uit het bouwbedrijf, behalve het openlijk vast te leggen honorarium.

De normen behoeven niet noodzakelijkerwijze bij de wet te worden bepaald; zij kunnen, hetzij door een wettelijk ingestelden Raad, hetzij door een wettelijk erkende Vereniging van architecten opgemaakt en naar het getij herzien worden. Aansluiting op de bestaande inrichtingen van hooger en middelbaar onderwijs zal daarbij aangewezen zijn, het practisch werken in ateliers kan daarnaast verplichtend worden gesteld.

Voor de ontwikkeling der bouwkunst vreeze men geen nadeel van het stellen van normen, elk talent zal zich gemakkelijk daar doorheen werken; immers architectuur is de kennis van vele dingen en de kunst van aanpassen.

Een bouwkunst, die berusten zou op geheel in het wild opgeschoten talenten, zal weinig blijvende waarde hebben.

Aan de reeds praktiserende architecten kan bezwaarlijk de maatstaf van een theoretisch examen worden aangelegd; zij echter, die prijs stellen op het voeren van den wettigen architectentitel, zullen aan de hand van hun werk aan een architectenraad moeten kunnen aantoonen, dat hun redelijkerwijze het voeren van dien titel niet ontzegd kan worden. In geval van afwijzing zou een aan wederzijdsche waarborgen beantwoordende regeeringscommissie in hooger beroep kunnen beslissen.

Wettelijke bepalingen. Teneinde de gewenschte scheiding tot stand te brengen tusschen hen, die al of niet gerechtigd zijn den architectentitel te voeren, zullen uiteraard dwingende wettelijke bepalingen noodig zijn.

Aan de Regeering zal daarom verzoekt moeten worden te willen bevorderen, dat een wet ter bescherming van den architectentitel tot stand komt.

Dit verzoek zal vergezeld dienen te gaan van een concreet ontwerp van wet, voor de opstelling waarvan, de commissie behoefte gevoelt aan uitbreiding met juridische deskundigen.

Als grondslag voor dit ontwerp heeft zich de commissie den navolgenden gedachtengang gevormd:

Op een nader te bepalen datum zal worden ingesteld een Wettelijke Raad met opdracht een register te openen voor hen, die als architect wenschen te worden ingeschreven.

Door inschrijving in dit register verplicht men zich tot de zuivere uitoefening van het architectenberoep, overeenkomstig de reeds burgerrecht verkregen hebbende beperkingen, waaronder de leden van den B. N. A. thans practiseeren.

Aan die beperkingen zou nog dienen te worden toegevoegd een bepaling omtrent vrijwillige onderwerping aan een controle op het naleven der voorschriften, alsmede de bepaling, dat associatie van een ingeschreven architect met een niet ingeschrevene ontoelaatbaar is.

Na verloop van zes maanden na dien datum zal niemand den titel van architect of dien van bouwmeester mogen voeren, tenzij hij in het register is ingeschreven. Overtreding zal worden gestraft.

Ter inschrijving in het register komt uitsluitend in aanmerking hij, die op bovenbedoelden datum in Nederland was gevestigd en

- A. in het bezit is van een diploma Bouwkundig Ingenieur of
- B. lid was van den Bond van Nederlandsche Architecten of
- C. het beroep van architect in het openbaar uitoefende of
- D. assistent was bij een architect en na zijn 18e jaar tenminste zeven jaar practische ervaring heeft gehad.

In de gevallen sub. C. en D. is aan inschrijving de voorwaarde verbonden van goedkeuring door een architectenraad of in hooger beroep van een regeeringscommissie, tenzij de can-

didat den leeftijd van 45 jaren heeft bereikt.

Na het verstrijken van den termijn van zes maanden komt voor inschrijving in het register uitsluitend in aanmerking hij, die

- A. het examen B. i. heeft gepasseerd of
- B. een door den Raad in te stellen architecten-examen met goed gevolg heeft afgelegd.

Tot zoover het rapport. Zooals men ziet, heeft de voorgestelde regeling veel punten van overeenstemming met de door de Staatcommissie voor de wettelijke regeling van het accountantsberoep voor dit beroep ontworpen regeling. Belangrijke afwijkingen zijn, dat hooger beroep van de beslissingen van de toelatingscommissie (de architectenraad) voor de ongediplomeerden mogelijk is, terwijl de diploma's, welke erkend worden, uitdrukkelijk zijn aangewezen. Verder wordt de titel „architect” opgeëischt voor de erkende beoefenaars der bouwkunst, in tegenstelling met de ontworpen regeling voor het accountantsberoep, welke een nieuwen titel (Register-accountant) voor de erkende accountants scheidt.

Naar mijne meening zou door het scheppen van een nieuwen titel de noodzakelijke zuivering van het accountantsberoep niet worden verkregen. Door den Nederlandschen Bond van Accountants wordt m.i. dan ook terecht voorgestaan aan de erkende accountants den titel „accountant” toe te kennen.

Het is te wenschen, dat zoowel het architectenberoep als het accountantsberoep zich binnen afzienbaren tijd in een wettelijke regeling zal mogen verheugen.

G. K. H. HINNEN

Wij achten het niet zonder betekenis er op te wijzen, dat de regeling voor het architectenberoep, die hier door den schrijver tegenover die voor het accountantsberoep wordt geplaatst, klaarlijk is ontleend aan of geïnspireerd op het ontwerp van de Commissie tot wettelijke regeling van het accountantsberoep. Wij mogen het als een bewijs van de doeltreffendheid van de voorstellen, door die commissie gedaan, beschouwen, dat het door een andere groep der „vrije beroepen” tot voorbeeld werd gekozen.

Red.

UIT EN VOOR DE PRAKTIJK

Red.: A. H. GRONDEL, ABR. MEY, JAMES POLAK

In deze rubriek worden elke maand een of meer opgaven gepubliceerd, waarvan ieder abonné de uitwerking aan de redactie kan inzenden.

De oplossingen moeten vóór den 25sten der maand, volgend op die, waarin de opgave is gesteld, worden toegezonden aan den rubriekredacteur, wiens naam bij de desbetreffende opgave werd vermeld. Ze worden beoordeeld onder de initialen van den inzender (wiens naam en adres op het werk moeten zijn vermeld) of onder door hem te geven motto.

Op het couvert te schrijven „Oplossing”.

Het papier slechts aan een zijde te beschrijven. Losse vellen papier aan elkaar hechten.

Voor werkstukken welke men terugverlangt, gefrankeerd couvert bijvoegen.

Voor elke opgave worden punten gegeven (maximum 10). Hij of zij, die het hoogste aantal punten voor 6 uitwerkingen verkrijgt, ontvangt van den uitgever een boekwerk, betrekking hebbende op het vak. — Zij, die eenmaal een prijs ontvingen, blijven verder buiten mededinging.

UITSLAG WEDSTRIJDEN No. 1. (afdeeling 1 en 2)

Onderstaand geven wij een overzicht van de door de ver-